

УДК 656.13

У. М. Плекан, к.е.н., В. І. Генгало

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПАСАЖИРІВ У ПРИМІСЬКОМУ СПОЛУЧЕННІ

U. M. Plekan, Ph.D, V. I. Henhalo

FEATURES OF PASSENGER TRANSPORTATION ORGANIZATION IN SUBURBAN CONNECTION

Організація приміських пасажирських перевезень відрізняється від міських за низкою характеристик, які мають бути враховані при плануванні маршрутів, виборі транспортних засобів та їх експлуатації. Пасажирський потік у приміських зонах охоплює не тільки щоденні поїздки по роботі, освітніх або культурно-побутових цілей, але й сезонні масові переїзди громадян під час вихідних для відпочинку за містом. Також жителі приміських районів часто використовують такі автобусні маршрути для досягнення міських центрів, щоб відвідати адміністративні установи, магазини та культурні заклади.

Отже, на відміну від міських умов, де попит на пасажирські перевезення часто знижується у вихідні, у приміських зонах він може значно зростати. Це пов'язано з тим, що багато людей використовують приміські маршрути для відпочинку за містом у вихідні дні. Також, оскільки тарифи за проїзд на приміських маршрутах змінюються в залежності від відстані поїздки, це створює певні труднощі у зборі платежів та формуванні звітності щодо обсягів перевезень.

Попередні аналізи виявили, що приміські автобусні маршрути можна класифікувати за типами формування пасажиропотоків наступним чином:

1. Маршрути, які в основному використовуються мешканцями приміських районів для доїзду до роботи у місті. Ці маршрути характеризуються регулярністю та стабільністю протягом року. Зазвичай, їхні початкові та кінцеві зупинки розташовані біля основних зупинок міського транспорту або на в'їздах/виїздах з міста, іноді з порушенням правил. Оплата за проїзд здійснюється безпосередньо у салоні автобуса.

2. Маршрути, які часто використовують власники дач у прилеглих до міста районах. Для багатьох з них автобус є єдиною можливістю дістатися до дачі, особливо в умовах відсутності особистого транспорту чи залізничного сполучення. Ці перевезення мають сезонний характер із піком від квітня до листопада. Особливістю цих маршрутів є значний обсяг перевезення багажу, включаючи садовий інвентар, рослини, врожай тощо. Оплата за проїзд також здійснюється у салоні автобуса.

3. Маршрути, які поєднують характеристики перших двох типів. На таких маршрутах одні пасажирів використовують автобус для робочих поїздок, інші – для культурно-побутових потреб. Це може призводити до конфліктів між різними групами пасажирів. Попит на перевезення на цих маршрутах залишається стабільним протягом осені та зими, зростаючи в літні місяці.

Такий поділ допомагає більш ефективно планувати роботу автобусних маршрутів, враховуючи різні потреби та очікування пасажирів, а також сприяє розумінню специфіки роботи транспортних компаній у різних умовах.

Література

1. Кристопчук М. Є., Лобашов О. О. Приміські пасажирські перевезення: навчальний посібник. Х.: НТМТ, 2012. 224 с.

2. Peter White. Public Transport: Its Planning, Management and Operation. 5-th ed. L. : Routledge, 2009. 226 p.